

REGULAMENT

privind procedura de investigație în materia ajutorului de stat

În temeiul art. 27 alin. (1) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicata, și al art. 30 alin. (1) din Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, republicata,

Consiliul Concurenței adoptă prezentul regulament.

Introducere

Elaborarea unui cadru juridic de reglementare a materiei ajutorului de stat reprezintă continuarea procesului de armonizare a legislației românești cu legislația europeană, parte a procesului de aderare a României la Uniunea Europeană.

Scopul controlului ajutoarelor de stat acordate de autoritățile publice sau de organismele care administrează resurse ale statului ori ale colectivităților locale este de a urmări măsura în care un ajutor de stat este compatibil cu un mediu concurențial normal, într-o economie de piață în care prețurile produselor și tarifelor serviciilor sunt determinate de cerere și oferta.

Prezentul regulament este emis având în vedere competența specifică a Consiliului Concurenței de a verifica respectarea cerințelor de ordin formal și de fond privind notificarea, de a decide asupra compatibilității ajutorului de stat cu mediul concurențial normal, în situația acordării ajutoarelor de stat sau a modificării ajutoarelor de stat existente, precum și de a lua măsurile ce se impun în cazul nerespectării deciziilor sale. Prezentul regulament se va aplica ajutorului de stat în toate sectoarele economiei, cu excepția agriculturii și pisciculturii.

CAPITOLUL I: Dispoziții generale

Art. 1: Scopul regulamentului

Scopul prezentului regulament îl reprezintă stabilirea procedurii de deschidere și de desfășurare a investigațiilor Consiliului Concurenței în domeniul reglementat de Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, republicata, denumită în continuare lege.

Art. 2: Definiții

În sensul prezentului regulament, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. ajutor de stat nou este orice ajutor de stat sub formă de schemă sau de ajutor individual, care nu este ajutor existent, inclusiv modificările unui ajutor de stat existent;
2. utilizarea abuzivă a ajutorului de stat reprezintă utilizarea ajutorului de stat de către beneficiar contrar deciziei emise de Consiliul Concurenței în baza prevederilor art. 5 alin. (3), respectiv a prevederilor art. 9 alin. (3) sau (4).

CAPITOLUL II: Procedura privind ajutorul de stat notificat

Art. 3: Notificarea unui ajutor de stat nou

(1) Orice intenție de a acorda un ajutor de stat nou sau de a modifica un ajutor de stat existent trebuie notificată Consiliului Concurenței în timp suficient de către furnizorul și inițiatorul ajutorului de stat, cu excepția cazului în care este altfel prevăzut în lege sau în regulamentele de aplicare a acesteia. Prin înregistrarea notificării în Registrul special, Consiliul Concurenței confirmă primirea acesteia.

(2) În notificare furnizorul și inițiatorul vor furniza toate informațiile necesare pentru a-i permite Consiliului Concurenței să ia o decizie în conformitate cu prevederile art. 5 și 9.

Art. 4: Clauza suspensivă

Orice ajutor de stat nou nu poate fi acordat și orice modificare a unui ajutor de stat existent nu poate fi pusă în aplicare până când Consiliul Concurenței nu ia o decizie de autorizare sau până când ajutorul de stat nu este considerat ca fiind autorizat.

Art. 5 Examinarea preliminară a notificării și deciziile Consiliului Concurenței

(1) Consiliul Concurenței examinează notificarea de îndată ce o primește și ia una dintre deciziile prevăzute la alin. (2)-(4), cu respectarea prevederilor art. 10.

(2) În cazul în care în urma unei examinări preliminare Consiliul Concurenței consideră că măsura notificată nu constituie ajutor de stat, va emite o decizie în acest sens.

(3) În cazul în care în urma unei examinări preliminare Consiliul Concurenței consideră că măsura notificată nu prezintă îndoieli privind compatibilitatea sa cu regulile de ajutor de stat, va emite o decizie de autorizare.

(4) În cazul în care în urma unei examinări preliminare Consiliul Concurenței consideră că măsura notificată prezintă îndoieli privind compatibilitatea sa cu regulile de ajutor de stat, va decide deschiderea unei investigații.

(5) Consiliul Concurenței ia una dintre deciziile menționate la alin. (2)-(4) în termen de 60 de zile de la data la care notificarea a devenit efectivă. Notificarea devine efectivă dacă în termen de 20 de zile de la data primirii acesteia sau de la data primirii informațiilor suplimentare solicitate, conform prevederilor art. 6 alin. (1), Consiliul Concurenței nu solicită alte informații suplimentare.

(6) În cazul în care Consiliul Concurenței nu a luat una dintre deciziile prevăzute la alin. (2) - (4) în termenele stabilite la alin. (5), ajutorul de stat va fi considerat ca fiind autorizat. Furnizorul și inițiatorul pot acorda ajutorul de stat respectiv în mod legal după înștiințarea prealabilă a Consiliului Concurenței, în cazul în care Consiliul Concurenței nu a luat nici o decizie conform acestui articol în termen de 15 zile de la primirea înștiințării.

Art. 6: Solicitarea de informații

(1) În cazul în care Consiliul Concurenței constată că informațiile cuprinse în notificare sunt inexacte ori incomplete, solicită corectarea sau completarea acestora în termen de 20 de zile de la primirea notificării. În urma primirii acestor informații Consiliul Concurenței confirmă, în scris, primirea lor furnizorului și inițiatorului.

(2) În cazul în care furnizorul și inițiatorul nu transmit informațiile solicitate în termenul stabilit de către Consiliul Concurenței sau transmit informații inexacte ori incomplete, Consiliul Concurenței, printr-o scrisoare de revenire sau de completare, stabilește un nou termen pentru furnizarea acestora.

(3) Notificarea este considerată a fi nesusținută, și ca urmare retrasă, dacă informațiile solicitate conform alin. (2) nu sunt transmise în termenul stabilit, cu excepția cazurilor în care, înainte de expirarea termenului stabilit:

a) fie termenul a fost prelungit cu acordul atât al Consiliului Concurenței, cât și al furnizorului și al inițiatorului,

b) fie furnizorul și inițiatorul consideră că informațiile cuprinse în notificare sunt complete deoarece informațiile suplimentare solicitate nu sunt disponibile sau au fost deja furnizate, trimițând Consiliului Concurenței în acest sens o declarație temeinic motivată; în acest caz, termenul de 60 de zile prevăzut la art. 4 alin. (5) începe să curgă de la data primirii acesteia.

(4) În cazul în care notificarea este considerată a fi retrasă, Consiliul Concurenței informează furnizorul și inițiatorul despre aceasta.

Art. 7: Procedura de investigație

(1) Deschiderea unei investigații se face după cum urmează:

a) pe baza informațiilor deținute, direcția de resort va întocmi o notă conținând o prezentare succintă a cazului, în fapt și în drept, o evaluare preliminară a caracterului de ajutor de stat al măsurii în cauză, îndoielile privind compatibilitatea acesteia cu un mediu concurențial normal, precum și propunerea de deschidere a investigației;

b) investigația se va deschide prin ordin al președintelui Consiliului Concurenței, în baza notei direcției de resort.

(2) Ordinul de deschidere a investigației și nota care a stat la baza emiterii acestuia vor fi comunicate furnizorului și inițiatorului și vor fi făcute publice prin orice mijloace de informare, după ce i s-a dat posibilitatea beneficiarului să specifice care informații consideră că sunt supuse secretului de stat sau de serviciu.

(3) Publicarea ordinului de deschidere a investigației și a notei dă posibilitatea furnizorului, inițiatorului și persoanelor interesate să-și exprime punctul de vedere în termenul stabilit de Consiliul Concurenței în ordinul de deschidere a investigației, termen care nu va depăși în mod normal 15 zile. În cazuri temeinic justificate, Consiliul Concurenței poate prelungi acest termen.

(4) Punctele de vedere primite de către Consiliul Concurenței vor fi comunicate furnizorului și inițiatorului, după caz. La cerere, persoanele interesate care și-au exprimat punctul lor de vedere conform alin. (3) pot solicita ca identitatea lor să nu fie dezvăluită furnizorului și inițiatorului, motivând o posibilă atingere a intereselor lor. Furnizorul și inițiatorul pot formula comentarii asupra punctelor de vedere comunicate lor, într-un termen care nu va depăși în mod normal 15 zile. În cazuri temeinic justificate, Consiliul Concurenței poate prelungi acest termen.

Art. 8: Puteri de investigație

(1) În exercitarea atribuțiilor în cadrul unei proceduri de investigație, personalul împuternicit al Consiliului Concurenței are următoarele puteri de investigație:

a) să solicite furnizorilor de ajutor de stat, organismelor care administrează surse ale statului sau ale colectivităților locale, precum și beneficiarilor de ajutor de stat informațiile și documentele care îi sunt necesare, menționând baza legală și scopul solicitării, și poate stabili termene până la care aceste informații și documente să îi fie furnizate;

b) să i se permită accesul, în prezența reprezentantului legal al beneficiarului de ajutor de stat ori în prezența altei persoane desemnate de acesta, în orice spațiu în care își desfășoară activitatea beneficiarul ajutorului de stat;

c) să solicite explicații și declarații reprezentanților furnizorului de ajutor de stat, organismelor care administrează surse ale statului sau ale colectivităților locale și beneficiarilor de ajutor de stat, după caz;

d) să i se permită accesul în timpul controlului la registre, documente, înregistrări sau evidențe contabile și să obțină copii de pe acestea.

(2) La cerere, personalul împuternicit al Consiliului Concurenței beneficiază de protecție din partea organelor abilitate ale statului.

(3) Personalul Consiliului Concurenței trebuie să își exercite atribuțiile prevăzute la alin. (1) pe baza prezentării unui ordin de inspecție în care să se specifice tematica și scopul inspecției.

(4) Investigația se va finaliza cu un raport de investigație. O copie a acestui raport va fi transmisă furnizorului și inițiatorului.

Art. 9: Deciziile Consiliului Concurenței privind închiderea procedurii de investigație

(1) Procedura de investigație se va încheia printr-o decizie a Consiliului Concurenței conform alin. (2) - (5), cu excepția cazurilor prevăzute la art. 10.

(2) Atunci când Consiliul Concurenței constată că măsura nu constituie ajutor de stat, va emite o decizie în acest sens.

(3) Atunci când Consiliul Concurenței constată că îndoielile privind compatibilitatea măsurii de sprijin cu regulile de ajutor de stat au fost îndepărtate, va emite o decizie de autorizare.

(4) Consiliul Concurenței poate impune, într-o decizie de autorizare, condiții, cu respectarea cărora măsura poate fi considerată compatibilă cu regulile de ajutor de stat. De asemenea, poate impune obligații pentru a permite monitorizarea respectării deciziei.

(5) Atunci când Consiliul Concurenței constată că ajutorul de stat notificat nu este compatibil cu regulile de ajutor de stat, va interzice printr-o decizie acordarea ajutorului.

(6) Consiliul Concurenței va trebui să ia una dintre deciziile prevăzute la alin. (2) - (5), imediat ce îndoielile la care se face referire la art. 5 alin. (4) au fost îndepărtate, într-un termen de cel mult patru luni de la data deschiderii investigației.

(7) În cazul în care Consiliul Concurenței nu a luat una dintre deciziile prevăzute la alin. (2) - (5), ajutorul de stat va fi considerat ca fiind autorizat.

Art. 10: Retragera notificării

(1) Furnizorul și inițiatorul pot să își retragă notificarea înainte de emiterea de către Consiliul Concurenței a unei decizii în conformitate cu prevederile art. 5 sau 9.

(2) În cazul în care procedura de investigație a fost inițiată, Consiliul Concurenței închide prin ordin al președintelui această procedură.

Art. 11: Revocarea unei decizii

În cazul în care se constată că decizia a fost emisă pe baza unor informații incorecte transmise pe parcursul procedurii de către furnizor și inițiator și care au fost determinate în luarea deciziei, Consiliul Concurenței poate revoca decizia luată în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (2) și (3) sau ale art. 9 alin. (2) - (4), după ce li s-a acordat furnizorului și inițiatorului posibilitatea de a-și exprima punctele de vedere. În vederea adoptării respectivei decizii, Consiliul Concurenței va deschide procedura de investigație. Prevederile art. 7, 8, 9, 12, art. 13 alin. (1), art. 14 alin. (1) și (4) și ale art. 15 vor fi aplicate în mod corespunzător.

CAPITOLUL III: Procedura privind ajutorul de stat ilegal

Art. 12: Examinarea și solicitarea de informații

(1) În cazul în care Consiliul Concurenței intră în posesia unor informații, din orice sursă, cu privire la un ajutor de stat presupus ilegal, acesta examinează de îndată aceste informații.

(2) Consiliul Concurenței va solicita informații de la furnizor și/sau inițiator în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (2) și ale art. 6 alin. (1) și (2).

(3)În cazul în care nici în urma scrisorii de revenire sau de completare furnizorul și/sau inițiatorul nu transmit informațiile solicitate în termenul stabilit, Consiliul Concurenței va decide deschiderea investigației, care se va finaliza cu o decizie conform art. 9 alin. (2)-(5).

Art. 13: Procedura privind ajutorul de stat ilegal acordat printr-un act administrativ

(1)În cazul în care, după analiza informațiilor primite și a punctelor de vedere exprimate, Consiliul Concurenței consideră că măsura de sprijin la care se face referire la art. 12 alin. (1) este ajutor de stat ilegal, va solicita curții de apel în a cărei circumscripție teritorială se află sediul principal al furnizorului sau al beneficiarului de ajutor de stat să dispună, prin ordonanță președințială, suspendarea acordării ajutorului de stat până când Consiliul Concurenței emite o decizie conform alin. (3) privind compatibilitatea acestuia cu regulile de ajutor de stat.

(2)Totodată Consiliul Concurenței va reaminti furnizorului obligația de a notifica ajutorul de stat în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1).

(3)Consiliul Concurenței va emite o decizie în conformitate cu prevederile art. 5. În cazul în care Consiliul Concurenței decide să deschidă procedura de investigație, aceasta se va încheia prin emiterea unei decizii conform prevederilor art. 9 alin. (2) -(5).

(4)În cazul în care Consiliul Concurenței, în urma procedurii de investigație prevăzute la alin. (3), emite o decizie de interzicere, acesta va solicita curții de apel în a cărei circumscripție teritorială se află sediul principal al furnizorului sau al beneficiarului de ajutor de stat anularea actului administrativ prin care s-a acordat ajutorul de stat ilegal și, pe cale de consecință, suspendarea, recuperarea sau rambursarea ajutorului de stat și a dobânzii aferente acestuia, la o rată propusă de Consiliul Concurenței.

Art. 14: Procedura privind ajutorul de stat ilegal acordat printr-un act normativ

(1)În cazul în care ajutorul de stat presupus ilegal a fost acordat printr-un act normativ cu putere de lege, Consiliul Concurenței va sesiza autoritatea emitentă, care este obligată ca în termen de 10 zile să ia o decizie cu privire la suspendarea actului normativ prin care s-a acordat ajutorul de stat. Concomitent, Consiliul Concurenței informează furnizorul și beneficiarul de ajutor de stat cu privire la sesizarea transmisă autorității emitente.

(2)În termen de 30 de zile de la data primirii sesizării de către autoritatea emitentă, furnizorul și inițiatorul sunt obligați să notifice Consiliului Concurenței în conformitate cu prevederile art. 3.

(3)Consiliul Concurenței va analiza notificarea ajutorului de stat presupus ilegal, potrivit dispozițiilor cuprinse în cap. II, și va emite una dintre deciziile prevăzute de art. 5 alin. (2)-(4) sau de art. 9 alin. (2)-(5).

(4)În cazul în care furnizorul și inițiatorul nu notifică în termen de 30 de zile de la data primirii sesizării, Consiliul Concurenței va decide deschiderea investigației, care se va finaliza cu o decizie conform art. 9 alin. (2)-(5).

(5)În urma emiterii unei decizii conform alin. (3) sau (4), autoritatea emitentă, ținând cont de aceasta, va lua o decizie cu privire la modificarea actului normativ prin care s-a acordat ajutorul de stat, respectiv cu privire la recuperarea sau rambursarea ajutoarelor de stat deja acordate.

Art. 15: Termen de prescripție

(1)Dreptul Consiliului Concurenței de a solicita recuperarea ajutorului de stat este supus unui termen de prescripție de 10 ani.

(2)Termenul de prescripție va începe să curgă din ziua în care ajutorul de stat ilegal este acordat beneficiarului. Orice măsură luată de Consiliul Concurenței în legătură cu ajutorul de stat ilegal întrerupe acest termen. Termenul de prescripție este suspendat atât timp cât cazul se află pe rol la curtea de apel sau la Înalta Curte de Casație și Justiție, după caz. Fiecare întrerupere duce la curgerea unui nou termen.

(3) Orice ajutor de stat pentru care a expirat termenul de prescripție este considerat ajutor existent.

CAPITOLUL IV: Procedura privind utilizarea abuzivă a ajutorului de stat

Art. 16: Utilizarea abuzivă a ajutorului de stat

În cazul unei utilizări abuzive a ajutorului de stat, Consiliul Concurenței poate deschide procedura de investigație în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (4). Prevederile art. 7, 8, 9, 12, art. 13 alin. (1), art. 14 alin. (1) și (4) și ale art. 15 vor fi aplicate în mod corespunzător.

CAPITOLUL V: Procedura privind schemele de ajutor de stat existente

Art. 17: Rezultatul activității de monitorizare

În cazul în care, în urma activității de monitorizare prevăzute în art. 38 din lege, Consiliul Concurenței sesizează că o schemă de ajutor de stat existentă nu mai este compatibilă cu regulile de ajutor de stat, acesta informează furnizorul și inițiatorul în această privință și le dă posibilitatea să transmită comentarii în termen de 30 de zile de la data primirii informărilor. În cazuri temeinic justificate, Consiliul Concurenței poate prelungi acest termen.

Art. 18: Propunerea de măsuri adecvate

În cazul în care, în urma analizării informațiilor primite de la furnizor și inițiator, conform art. 17, Consiliul Concurenței ajunge la concluzia că o schemă de ajutor de stat existentă nu mai este compatibilă cu prevederile legii și cu prevederile reglementărilor emise în aplicarea acesteia, emite o recomandare, conform art. 22 din lege, prin care solicită furnizorului și inițiatorului să ia măsuri pentru eliminarea incompatibilității acesteia. Solicitarea Consiliului Concurenței poate să includă, printre altele, o recomandare privind:

- a) modificarea substanțială a schemei de ajutor de stat;
- b) introducerea unor cerințe procedurale;
- c) anularea schemei de ajutor de stat.

Art. 19: Consecințele propunerii de măsuri

(1) În cazul în care furnizorul și inițiatorul acceptă măsurile propuse, aceștia vor informa în scris Consiliul Concurenței asupra deciziei luate. Consiliul Concurenței ia cunoștință de această decizie și informează furnizorul și inițiatorul despre aceasta. Furnizorul și inițiatorul au obligația să pună în aplicare măsurile acceptate.

(2) În cazul în care furnizorul și inițiatorul nu acceptă măsurile propuse, iar Consiliul Concurenței, după analizarea argumentelor acestora, susține în continuare necesitatea aplicării acestor măsuri, Consiliul Concurenței va iniția procedura de investigație în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (4). Prevederile art. 7, 8, 9 și 11 vor fi aplicate în mod corespunzător.

CAPITOLUL VI: Persoanele interesate

Art. 20: Drepturile persoanelor interesate

(1) Orice persoană interesată poate transmite punctul său de vedere conform prevederilor art. 7, ca urmare a emiterii unui ordin al președintelui Consiliului Concurenței de a deschide procedura de investigație. Oricărei persoane interesate care a transmis punctul său de vedere în timpul procedurii de investigație și oricărui beneficiar de ajutor de stat individual i

se va transmite o copie a deciziei adoptate de Consiliul Concurenței în conformitate cu prevederile art. 9.

(2) Orice persoană interesată poate informa Consiliul Concurenței asupra unui ajutor de stat presupus ilegal sau asupra unei presupuse utilizări abuzive a unui ajutor de stat. În cazul în care Consiliul Concurenței consideră că, pe baza informațiilor pe care le posedă, nu există motive suficiente pentru a-și forma un punct de vedere asupra cazului, va informa persoana interesată despre aceasta. În cazul în care Consiliul Concurenței adoptă o decizie într-un caz privind subiectul informațiilor furnizate, va trimite o copie a respectivei decizii persoanei interesate.

(3) La cerere, orice persoană interesată poate obține o copie a oricărei decizii emise de Consiliul Concurenței în conformitate cu prevederile art. 5 și 9.

CAPITOLUL VII: Dispoziții comune

Art. 21: Nerespectarea deciziilor de interzicere

(1) În cazul în care, în urma emiterii unei decizii de interzicere de către Consiliul Concurenței, ajutorul de stat este totuși acordat în temeiul unui act administrativ, Consiliul Concurenței va solicita curții de apel în a cărei circumscripție teritorială se află sediul principal al furnizorului sau al beneficiarului anularea actului prin care s-a acordat ajutorul de stat și, pe cale de consecință, recuperarea ajutorului de stat de către furnizor sau rambursarea de către beneficiar.

(2) În cazul în care, în urma emiterii unei decizii de interzicere de către Consiliul Concurenței, furnizorul acordă totuși ajutorul de stat în temeiul unui act normativ, Consiliul Concurenței va sesiza autoritatea emitentă. Aceasta, ținând seama de decizia Consiliului Concurenței, se va pronunța, în termen de 30 de zile de la primirea sesizării, în legătură cu modificarea actului normativ și cu recuperarea sau rambursarea ajutoarelor acordate.

Art. 22: Secretul profesional

Inspectorii de concurență au obligația de a nu dezvălui informațiile și documentele la care au acces și care au caracter de informații secrete de stat sau informații secrete de serviciu.

Art. 23: Destinatarul deciziei

Deciziile emise în conformitate cu prevederile cap. II, III, IV, V și VII vor fi adresate beneficiarului, furnizorului și inițiatorului. Consiliul Concurenței le va comunica beneficiarului în cel mai scurt timp posibil și îi va da acestuia posibilitatea să specifice care informații consideră că sunt supuse secretului de stat sau de serviciu.

Art. 24: Publicarea deciziilor

Consiliul Concurenței asigură publicarea prin orice mijloace de informare a deciziilor emise conform prevederilor art. 5 alin. (2) și (3) și ale art. 9 alin. (2)-(5), a ordinului de deschidere a investigației și a notei aferente acestuia, emise în conformitate cu prevederile art. 7 alin. (2), precum și a ordinului emis conform prevederilor art. 10 alin. (2).

Art. 25: Dispoziții finale

(1) Prezentul regulament transpune în legislația românească Regulamentul Consiliului Uniunii Europene (CE) nr. 659/1999 din 22 martie 1999 privind regulile pentru punerea în aplicare a art. 93 din Tratatul CE, publicat în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L 83 din 27 martie 1999.

(2) Prezentul regulament va fi pus în aplicare prin ordin al președintelui Consiliului Concurenței și va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.